

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izjemno nedelje in praznike. — Inserati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih vrst a Din 4. — Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Kranjska ulica štev. 8.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 102. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Pomembne izjave angleškega ministrskega predsednika:

Angleški apel na Hitlerja

Hitler ima oblast in moč, da prepreči novo vojno — Nemčija naj se zave svoje odgovornosti in proži roko sprave — Anglija jo bo pri tem zvesto podpirala in posredovala v Parizu

LONDON, 20. aprila. r. Angleški ministrski predsednik Stanley Baldwin je včeraj imel velik političen govor v Worchestru, v katerem je govoril največ o zunanjopolitičnih problemih in o napetosti v mednarodnem političnem življenju. Današnji londonski listi podčirčajo, da je bil ta govor naslovlen izrecno na adreso nemškega kancelarja Hitlerja ter da predstavlja tako odločen in jasen apel, kakor ga doslej še ni bilo slišati.

Baldwin je v svojem govoru med drugim naglasil, da je za ohranitev miru v Evropi nujno potrebno, da Hitler opusti metode narodno socialistične diktature v mednarodnem življenju. Baš Hitler bi moral iskreno in od vsega srca delati na to, da prepreči izbruh nove svetovne vojne v Evropi.

Kar se tiče Anglike, je Baldwin v znak nekake koncesije Hitlerju naglasil, da Anglija ne bo nikdar ničesar storila proti Nemčiji, kar bi moglo dovesti do vojne.

V svojem nadaljnjem govoru je Baldwin govoril o sredstvih, s katerimi je mogoče preprečiti novo vojno ter izjavil, da je v sedanji mednarodni politični krizi mogoča obramba proti napadalcu le v mednarodni slogi in v enotni vojaški fronti proti vsem neprijateljem miru.

Govorec o vojni v vzhodni Afriki je Baldwin izjavil, da bi žito pokoli v Abesiniji mogoče preprečiti takoj v začetku, če se bili takrat odločili za zaporo Sueškega prekopa. Izjavil je, da je Anglija to takoj v začetku predlagala, ni pa našla razumevanja pri ostalih

velesilah. Zato si Anglija sedaj opere roke zaradi krivde na italijansko-abesinsko vojni.

Vračajoč se zopet na nemško vprašanje, je Baldwin dokazoval, da ima Hitler vso moč in vso oblast, da prepreči novo še strahovitejšo vojno. Baldwin je kol veden državnik in arbiter v sedanjih razmerah Evrope nabolj svojo prošnjo bogu z besedami: Veliki bog, daj, da bo Hitler to storil. Če Hitler to napravi, ne bo Anglija opustila ničesar, kar ga bo v tem podpiralo in podvzela ničesar, kar bi moglo tako akcijo ovirati. Svoj govor je končal z ugotovitvijo, da je Anglija vselej pripravljena storiti vse, kar je v njeni moči, da z uspehom nosreduje med Francijo in Nemčijo, da bi tako prislo do prepotrebnega sporazuma.

Francosko - angleški sporazum

Francija bo sodelovala pri sankcijah proti Italiji, Anglia pa ne bo zahtevala pooskrbite

Pariz, 20. aprila. z. Kakor so poznali razmer v Ženevi že v naprej prerovali, se je tudi zgodilo. Potem, ko je že izgledalo, da bo abesinski konflikt dovedel do najhujših posledic, na eni strani do razbitja Društva narodov, ker je Francija grozila z izstopom, na drugi strani pa do italijansko-angleške vojne, ker je Anglija vztrajala na najstrožjih ukrepnih proti Italiji, in ko je abesinska kriza dosegla svoj vrhunc, je nastal preokret: Francija in Anglija sta se sporazumeli o načinu rešitve abesinskega in porenskega problema ter s tem odvrnili grozelo krizo Društva narodov.

Današnji »Excelsior« poroča, da sta francoski delegat Paul Boncour in angleški zunanjji minister Eden spora zumbela v naslednjih točkah:

1. Francija obljublja, da pod nobenimi pogoji ne bo izstopila iz DN.

2. Francija bo zvesta paktu DN in bo se naprej sodelovala pri sankcijah,

3. Francija pristaja na to, da se odlože sklepi vojaške zasedbe Porenja od strani Nemčije.

Eden pa je v imenu Anglike obljubil sledete:

1. Anglija ne bo zahtevala pooskrbitve sankcij,

2. Anglija bo v bodočevi večji meri spravila v sklad svoje stališče glede Porenja s svojim stališčem napram Italiji,

3. Anglija priznava potrebo čim ozjega francosko-angleškega sodelovanja za rešitev sporja med Italijo in Abesinijsko, ki se mora brez pogojno obravnavači k kolonialnemu vprašanju.

Končno sta Eden in Paul Boncour v soboto sestavila načrt skupne francosko-angleške deklaracije.

»Excelsior« je dokaj pesimističen in pravi, sklicujoč se na izjave uglednih francoskih državnikov, da se more izboljšanje francosko-angleških odnosov, dejavnosti in krot dejanje vladnosti s strani Anglike, ki pa še ne pomeni dejanskega izboljšanja odnosov med Parizom in Londonom.

London, 20. aprila. AA. Današnji listi se mnogo pečajo s položajem v Ženevi. »Times«, ob ti prilici podčrčava, da bo Anglija še nadalje podpirala DN in da bo zmeraj proti svojevoljemu izrabljaju vojne in proti vsaki kršitvi pakta DN. V nadaljevanju članka se trdi, da bi Anglija pristala na spremembo nekaterih odredb pakta DN, nikdar pa ne bo pristala na spremembo osnovnih načel pakta na katerih stoji Društvo narodov. Po mnenju tega velikega lista bi bila prava nesreča, če bi Italija zapustila DN.

Daily Telegraph pravi, da bo go-

vor Baldwina precej vplival na potek današnjega sestanka sveta DN.

Morningpost vidi v govoru Baldwina priznanje o popolnem neuspehu kolektivne akcije Društva narodov.

Daily Herald meni, da je neuspeh nastal samo zaradi tega, ker pakt ni bil izvajan pravilno in brezkompromisno. List pravi, da so načela in predpisi koristni in dobrji, treba pa jih je pravilno izvajati.

Daily Mail med drugim pravi, da je bila angleška politika v vprašanju vzhodne Afrike zasnovana na skoz in skoz netočni predpostavki, da se bo

vojna kmalu končala. List zahteva temeljito preorientacijo angleške politike v afriškem vprašanju.

London, 20. aprila. AA. Hayas poroča: Današnje »Times« objavljajo odprt pismo Winston Churchill, v katerem odločno brani stališče Francije v sporu med Italijo in Abesinijsko, in pravi, da je na stališče Francije treba gledati predvsem s stališča nemške nevarnosti. Ce bi mi bili v položaju Francije, potem sem prepričan, da bi mi stvar vzel mnogo resnejši, kakor jo pa ona jemlje. Churchill analizira nato pogoste probrate v angleški politiki od konference v Stresi naprej. Pod vplivom Anglike so bile ustavljene vojaške mere varnosti v Alpah, Anglija pa je nato dopustila Hitlerju, da je lahko delal kar je hotel. Churchill pravi na koncu svojega pisma, da ima Francija pravico, da zahteva od Anglike resne vojaške garancije za svojo varnost.

Sankcijski odbor ododen

Zeneva, 20. aprila. z. Posledice sporazuma med Anglijo in Francijo v abesinskem vprašanju se že kažejo. Odbor osemnajstice, ki naj bi sklepal o pooskrbitvi sankcij, ter se bi imel sestati že danes, se bo sestal šele po francoski volitvah v začetku maja. Zasedanje in sklepanje tega odbora se bo sedaj zavlačevalo. Na prihodnji seji

bo predsednik Vasconcelos podal članom odbora samo poročilo o sedanjem stanju sankcij in o razvoju italijansko-abesinskega konfliktu. Med tem se bo sestal odbor strokovnjakov, ki bo »proučeval nekaj časa uspeh in izvajanje sankcij ter nato predložil odboru osemnajstice svoje poročilo.

Na poti v Addis Abebo ...

Italijani so prevalili že najnevarnejši del ceste iz Desija proti abesinski prestolnici

Rim, 20. aprila. z. Uradno poročajo, da so italijanske čete na poti iz Desija proti Addis Abebi prispele že do Ankobera, ki leži 125 km severozahodno od Addis Abebe. S tem so italijanske čete prevalele najtežajnejši in najnevarnejši del ceste Desija-Addis Abeba in jih pri nadaljnjem prodiranju proti abesinski prestolnici ne more niti

cesar več ovirati. Addis Abeba, 20. aprila. AA. Hayas poroča: Vlada je včeraj pozval prebivalstvo prestolnice na tekmovališče, da bi ga obrnila, da naj se oboroži in dvigne v masah proti Italijanom, ki korakajo proti prestolnici. V Addis Abebi izjavljajo, da ne vedo, kje se nahajajo italijanske čete.

Vojške paradi na Dunaju

Dunaj, 20. aprila. z. Dvestoletnica smrti princa Evgenia Savojskega je bila včeraj proučljena s svečano revijo čet v vseh garnizijah Avstrije. Na Dunaju je ob pričetki revije predsednik republike Miklas čestital dunajski posadki in podčrtil, da je včeraj avstrijska vojska manifestirala pred celim svetom svojo voljo, da se borii do poslednje kapljice krvi za svobodo in neodvisnost Avstrije.

Norveški zunanjji minister v Moskvi

Moskva, 20. aprila. AA. Hayas poroča: Po nekih vesti agencije Tass je včeraj prišel v sovjetsko Rusijo norveški zunanjji minister Koht.

Beg iz Španije

Gibraltar, 20. aprila. AA. Reuter poroča: Po južne Španije beže politični begunci v stotinah.

Hitlerjev rojstni dan

Berlin, 20. aprila. z. Berlin je bil že anoci ves v znaku 20. aprila, ko je rojstni dan kancelarja Hitlerja. Včeraj popoldne je bila izpostavljena v predvorju kancelarske palade knjiga, v katero so se vpisali številni ugledni prijatelji in člani narodne socialistične stranke. Z ozirom na veliko število obiskovalcev, je bilo včeraj izpostavljenih šest takih knjig. Oficirski proračun je začela s svečano predstavo Wagnerjevega festivala. Vse nemške radio postaje so prenalele predstavo.

Turčija ni zasedla Dardanel

Aterie, 20. aprila. AA. Vsi klati so včeraj objavili demantti turških listov o zasedbi Dardanel. Popoldanski listi objavljajo tudi popoldanski demanti grške vlade. List »Projekt« pravi: Jasno je, da je včeraj netočno, ker Turčija nima nobenega interesa, da se daži zasede Dardanele, posebno zato, ker ji bodo konanske države priznale to pravico.

Krvavi nemiri v Palestini

Hudi spopadi med Arabci in Židi — Obsedno stanje v glavnih mestih Palestine

Jeruzalem, 20. aprila. Včeraj je prišlo v raznih krajih Palestine, zlasti po mestih do velikih protižidovskih in protiangleških demonstracij. Iz Jaffe poročajo, da je množica tamkaj s kamjenjem napadla avtomobil, v katerem so se vozili neki Angleži. Ena oseba v avtomobilu je bila ranjena. V teku nedov je bilo v Jaffi ranjenih četvero Angležev. Mnogi židovski trgovci hitro zapuščajo Jaffo. V mestu so ves trgovine zaprte. Na ulicah križarijo močni policijski oddelki.

V uradnem poročilu, ki je bilo izdano včeraj o dogodkih v Jaffi, se pravi, da je bila tam ubita ena oseba, 15 pa jih je bilo ranjenih. V arabskih krogih pravijo, da je število žrtev mnogo večje. Do zelo hudega spopada je prišlo, ko so židje napadli avtobus, v katerem je bilo več ranjenih. V prvih vrstih so poslali v to mesto oddelke s strojnamicami. Do nerodov v Jaffi je prišlo radi tega, ker so oblasti preposedale Arabcem demonstrativni spreved.

Vzroki stavbnih nezgod pri nas

Glavni vzrok je nedvomno preostra konkurenca med stavbnimi podjetji

Stavne nezgode se dogajajo po vsem svetu, tudi tam, kjer je stavbarstvo na najvišji stopnji. Zato ne smemo reči, da se stavbe podpirajo samo pri nas. Vendar so postale pogoste stavne nezgode — večje ali manjše — pri nas zadnje čase že znatne. Vzroki so nedvomno resni, čeprav bi marsikdo tudi lahko dokazoval, da večino stavbnih nezgod povzroča usodno naključje in ne neposredno same napake.

Ne govorimo prvič o usodnem vplivu preostrje konkurenca na naše stavbarstvo. Organizacija naših stavbnikov je tudi že pogosto obsojala ostro konkurenco med stavbnimi podjetji ter opozarjala na nedogledne posledice in škodo, ki bo nastala, ako bodo razpisana dela prevzemali najnižji ponudniki. Razumljivo je, da delo ne more biti solidno, ako ga prevzame podjetnik celo izpod konkurenčne cene. Najnižja ponudba bi pri razpisih večjih, zlasti javnih del, ne smela odločati edina. To stališče so zavzeli tudi naši stavbniki letos na občnem zboru svoje organizacije. Mnoge varstvene določobe, ki obvezujejo podjetnike, da bo opravil delo solidno, so brez pomena, če je bila izlicitirana proračunska vsota premizka, saj vendar podjetnik ne more delati čudežev. Ce bo delo prevzeti po nizkih cenah, bo skušal povsod varčevati, da bi ne trpel sam škode. Ce bo varčeval pri materialu in delavcih, se bo to nedvomno maščeval pri materialu in delavcih, se bo to nedvomno maščeval prej ali alej. Navadno se ne pokaže takoj, da bi bilo delo opravljeno nesolidno, s čimer tudi lahko računajo nepošteni podjetniki, ki se pa stavbo začne rušiti, ni več nihče odgovoren in je težko izslediti krive.

Preostra konkurenca med stavbnimi podjetji je nedvomno glavni vzrok stavbnih nezgod. V tem je koren zla. In pogosto je treba temu pripisovati tudi, da dela ne nadzirajo strokovnjaci, odnosno da ga ne nadzirajo dovolj. Vendar se dogajajo tudi stavne nezgode, čeprav je bilo delo opravljeno solidno, kar so ugotovili tudi strokovnjaki. Delo je bilo brez napak samo na sebi, a pri njem niso upoštevali vseh činiljev, ki lahko vplivajo na stavbo v organizacijski zvezi. Treba je namreč upoštevati možnosti spremenjenih vplivov na objekt med zidanjem, računati s silami, ki pred zidanjem ali tudi pozneje še ne prihajajo v poštev, toda lahko nastopijo neprisakovano in zmestijo vse račume. Seveda lahko presebeti tudi strokovnjaka marsikov, neprisakovano in zmanjša vse račume. Seveda lahko, saj v stavbi stroki, kakor v maršikih drugih, nikdar ne veš vsega in se mora učiti vse življenje. Včasih se učinek sil na stavbo pokaže v obliki, ki se ne tiče več samo tehnikе same na sebi, temveč poštevajo v področja drugih ved.

Ce se n. pr. poruši solidno zgrajen most, marsikdo ne more razumeti, kako se je mogel porušiti, če je bil res dobro zgrajen. Tako pa nam postane stvar jasna. Dokler ni povsem dograjen, ne gre za soremeste razporeditev sil. Zato se je že zgodilo, da se je že zelenobetonski most podrl zato, ker obok ni bil dovolj obtezen in ne zaradi tega, da bi bil obtezen preveč. In najbrž bi se ne premak-

nih betonski opornik bodočega mostu nad ustjem Gradašice, če bi bil že obtezen s plisoč. Velika verjetnost je tudi, da bi se ne premaknil, ako bi bilo že zetoniran dno struge med zapornico in ustjem. Ce bi pa letos ne bilo tako deževno, bi sploh ne prišlo do nezgode in nihče bi se mogel govoriti o kakršnihkoli napakah.

</div

Dva domača gosta naše opere

R. Zupan iz Zagreba in A. Mezetov iz Beograda

Ljubljana, 20. aprila.

Smoči smo imeli v operi lep večer, saj je občinstvo s vidno radostjo in toplo simpatijo sprajalo domačo pevko in vedno iznova izražalo svoje posebno zadovoljstvo, da po dolgem času zopet vidi in stoji Anita Mezetova. Kot odlična absolventka ljubljanskega konzervatorija je še dve leti ispopolnjevala svoje pevsko študije na Dunaju pri ugledni pedagogini gospo Rado Danielli. Na mednarodni tekmi pevki na Dunaju je prejela eno izmed prvih nagrad. Potem je nastopila na našem odrvu partijah. Mimoi in Micaele ter s svojo izredno pevsko umetnostjo in lepoto razsežnega svojega glasu vzelo temu, da je bila v igri in tehničnem uveljavljanju partij Še popolna začetnica, potrdila svoj ugled in vzbudila najlepše nade za nadaljnji razvoj.

Spomin na ta prvi njen uspeh je privabil smoči publiko, ki je skoro popolnoma zasedla operno gledališče, dasi je šla »Manon« že 57krat preko našega odrva in je po zaslugu ge Gjungenc Gavellove morda najbolj znana in priljubljena opera zadnjih let.

Naše nade niso bile varane: po par sezonah, odkar je nismo slišali, se je razvila gdč. Mezetova na beogradskem pozorištu v pevskem in igralskem oziru odlično ter si pridobila rutino in samozačestnost v vsem nastopanju. Dasi je dela veliko, v vsakem pogledu težko partijo, ki je po svoji tehnični višini, glasovni lepoti, temperamentnosti, prisravnosti in čustvenosti občinstvo prav močno zadovoljjevala. Opetovano je žela na odprtrem

odru aplavze in prejela celo vrsto dopkov. Publike jo je odlikovala z veličemtopljam priznanjem po vseh dejanih.

Pevka se seveda sama zaveda, da ji treba še nadaljnje razvoja do popolnosti, da je popolna jačnost izgovora še nedosežen ideal in da mora vsak resen umetnik neprestano poglobljati svoje igro. Stopnja, ki jo je dosegla že dolej s čudovito naglostjo, pa dokazuje, da je velik talent poseben sposobnost, ki obetajo najbolj srečno operno kariero.

Manje nas je zadovoljil g. R. Zupan z »Rigolettom« Liričen bariton tenorskoga značaja, ima krasen, topel, čustveni izraz sposoben glas, ki pa ne more dovolj ustrezati dramatičnosti in globoki tragedijski partije ter zato v najvažnejših scenah ne prepričuje. Mestoma smo imeli vtiš, da v ogromni partiji še ni docela doma, ker je prehitel ali izpuščal, mora mu je hrvačina tuja. A začetništvo je zlasti izdajal s svojo izrazito, zgolj šablonico, le površno prečuteno in premišljeno igro. Kreacijam kakega Novaka, Holodkova ali našega Primožiča, ki so znali in znajo z Rigolettom pretresati in globoko ganiti, se R. Zupanova kreacija niti od daleč ne more primerjati.

Mlad pevec se gotovo v izvrstni šoli zagrebške opere še v vsakem pogledu utrdil in bistveno izpopolnil. Ce se vrne v svoju lepemu glasu primerni parti, ga bomo zopet radi poslušali. Naša vedno hvaljena publika mu je že v soboto dajala tople povzbude za bodočnost in ga po aktih pozivala pred zastor. Tr. G.

Težak položaj naše industrije

Slavi zbor Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani

Ljubljana, 20. aprila.

V društvenih prostorih v palati Kreditne banke je bil danes dopoldne 10. redni občni zbor Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano, poleg članstva so bili navzoči zaapeljasko sodišče dr. Maks Juvanc, za okrožno sodišče dr. Rupnik, poslanec Turk, zastopnik občine dr. Rupnik, za Zvezo industrijev inž. M. Šuklje, za velesajem ravnatelj dr. Dular, za Trgovsko združenje Šušteršič, za sreško društvo trgovcev Šmuc, za Merkur Lukčič itd.

Zborovanje je otvoril predsednik g. Stanislav Vidmar, ki se je uvodom spomnil umrlih članov. Nato je podal obširen preglej težkega položaja naše industrije. Razne odredbe zelo ovirajo nemoteni razvoj industrijev in splet vsega gospodarstva. Zlasti ogromno škodo našemu gospodarstvu so prizadejale sankcije. Izvoz v Italijo je bil popolnoma ustavljen in mnoga podjetja, ki so bila navezana le na to tržišče, so morača ustaviti svoje obrate in odpustiti nameščence. Dozdaj še nismo prejeli odgovora na vprašanje, kaj bo s temi nameščenci. Zamene za izpad tega tržišča kljub obljubi zaveznikov nismo dobili. Industrija si mora sami iskati možnosti, da naveže nove stike toda porast klirinskih saldov je oviral izplačila tako pri uvozu, kakor pri izvozu. Nastale so težave pri dobavah sirovin itd. Močno občuti sankcije tekušna stroka, ki je nabavljala bombažno prevo velenina iz Italije. Odredbe glede kontrole uvoza in izvoza bi bilo treba predelati s sodelovanjem praktičnih gospodarjev in morajo biti take, da bodo gospodarstvu koristile in ne škodovale.

Nobena druga pokrajina ni tako reden pladnik davkov kakor Slovenija. Predsednik je kritiziral razne odredbe pri uvozu, ki ne ščitijo naše industrije. Nekateri odredbi, kakor sankcije so vplivale na posamezna podjetja katastrofnalno, da so moral učiniti obrate in odpustiti nameščence. Druga so spet obravnavanje reducirala, znižala meža in plače, znižala število delovnih dni itd. Vse to pa ima ogromen vpliv na vso našo trgovino, obrt in industrijo, ker je povezanost gospodarstva pač takšna, da ni mogoče uspevati eni panogi, če druga propada. Reg je, da izvira mnogo težav iz splošne zimede v mednarodnih odnosih, ni pa treba, da se še doma delajo ovire. Govornik se je dotaknil tudi vprašanja kmečke zaščite in splet raznih vprašanj finančne politike, kjer je zlasti poudarjal, da Slovenija, ki tvor 8% vsega prebivalstva plača nad 11% vseh neposrednih davkov Industriji, ki se prej ne vmesava v javna vprašanja, je zdaj prisiljena storiti tudi to, če noče, da bodo mi dogodki preko nje. H koncu je predsednik podal še kratek pregled o poslovanju odbora in društvene pisarne.

Pregled je bilo tudi poročilo, da je zlasti g. Jerneja Ješenčeta Društvena pisarna razdeljena na pet oddelkov. Na podlagi statistik je bilo lani otvorenih 143 konkurzov in 210 prisilnih poravnav izven konkursa. Pravni in izterjevalni oddelki je zlasti gledal na to, da se proti dolžni kom ne postopa birokratsko. Informacijski oddelki je izda lani 9952 informacij. Administrativni oddelki je izkazal lani pri

poštni hranilnici nad milijon denarnega prometa, blagajnskega pa blizu enega milijona. Celokupni denarni promet je znaša, okrog 5 in pol milijona.

O stanju blagajne je poročal g. Jožip Ljubič. Na koncu je bila sprejeta naslednja rezolucija:

Predstavniki industrije in veletrgovine dravske banovine, zbrani na X. rednem občnem zboru »Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani« dne 20. aprila 1936 izjavljajo glede na sodobna gospodarska vprašanja sledete:

Davki

Davne in druge javne dajatve so ze davno prekoračile vse dopustne in možne mere, riskizirali, ki je šel predaleč in krog davčnih zavezancev se edčalje bolj zožuje in koncentriра na industrijo in veletrgovino. Vedno pogosteje gospodarski polomi niso ved posledice splošne gospodarske deprezije, ampak so često že posledica prevele obremenitev z javnimi dajatvami. Davki se ne pobirajo več od donosa, ampak od premoženja, v bistvu gre že za premožensko odzgo.

Ves davčni mehanizem je postal okoren in neuporaben, ker se razni zakoni novele urede in pravilniki množijo v tako strahovitem obsegu, da jim niti osobje davčnih uprav ne more več slediti. O davčnih predpisih in vplačilih že ni več pravega pregleda, nikdo že ne ve več, koliko znaša njegova možnosti, da naveže nove stike toda porast klirinskih saldov je oviral izplačila tako pri uvozu, kakor pri izvozu. Nastale so težave pri dobavah sirovin itd. Močno občuti sankcije tekušna stroka, ki je nabavljala bombažno prevo velenina iz Italije. Odredbe glede kontrole uvoza in izvoza bi bilo treba predelati s sodelovanjem praktičnih gospodarjev in morajo biti take, da bodo gospodarstvu koristile in ne škodovale.

Prav posebno pa še zahtevamo zdajo plačilnih naših v drugih obvestil davčnih oblasti na slovenskih tleh v našem jeziku.

Pokrajinske in lokalne terjatve

Tendenca banovin ter mestnih in drugih občin gre za tem, da krije svoje potrebujočne v veliki meri iz posrednih dajatev, ker iz političnih razlogov odorejo lidearni doklad neposrednim davkom, kar bi bila edina in pravilna pot, da se enakomerno in pravilno porazdelijo bremena na davčnikev.

Kjer jim pri tem ne pomaga več iznajdljivost v nazivanih posameznih dajatev, tam si pomagajo z enostavnim povisanjem že obstojnih dajatev. Danes imamo na nekatere predmete in zlasti že na večino vseh živil razne državne banovinske in občinske troškarine, užitnine, uvoznine, takse, tržnice, tektovine, sejmarine, mestarine, oglednine in streljive druge pristojbine pod raznim nazivom — kdaj bi jim vedel vsem imena? Poleg tega se pa sistematično z vsemi novim proračunom že uvajajo nove dajatve in povisijo že obstoječe. Vsa tendenca teh proračunov gre za čim večim finančnim efektom, načrtovat brez oziroma nujnosti in stvarnosti potreb in na plačljivo porazdeliti bremena na davčnikev.

Zahvaljujemo zato brezpremno, da se razbohotimo te nezgodne prakse, napravi se vendar nekaj koncer, da se tudi predpisi o banovinskih in občinskih dajatvah poenostavijo in da se to dajatve prilagodijo dajalcem in dajalcem.

Sankcije

Sankcije, ki jih je naša trgovina in gozdna posvet vsled sankcij

napravil Italiji, ki je bila skoraj edini odjemalec za mehak rezan les iz Slovenije. Izvoz je popolnoma izstopal, obrati stojijo, novih trgov na enkrat ni mogče pridobiti, vse predlogi za omiljenje atrajno težkega položaja lastne industrije se do danes sploh niso upoštevali in se naredilo prav ničesar, da bi se to skrajno prisadeto panogo naše res domače industrije rešilo iz težkega položaja, v katerega je zaslo.

Predlogi in zahteve so še bile predložene na velikem zboru lešenske gospodarstva dne 26. januarja t. l. v Ljubljani, ponovno pa tudi o nesteth drugih organizacij. Te zahteve so:

1.) Odprt kliničnih nakazil, položenih do 18. novembra 1936 za blago, izvozeno pred tem časom.

2.) Odprt izvoznih deviz po Narodni banki po stvarni tržni vrednosti dotedne devize.

3.) Ukrepi v zaščito prizadetih lešenskih podjetij.

4.) Olajšanje davčnih dajatv.

Odločno zahtevamo, da se tudi ti predlo-

gi uvažajo in izpolnijo.

vino vsaj glede podjetnosti že prekosili. Ako bi se pa kateri gg. trgovec le hotel lotiti omiljenega posla, naj se zgledi čim prej pri Ivanu Zagoreu, Ljubljana VII. Pod hribom 242. Zadeva je nujna, ker je komaj časa za enkratno izmenjavo dopolov s omnenjem udruženjem in pravočasno podljivatev blaga.

Stavka

v tovarni „Eka“

Ljubljana, 20. aprila.

Tvornica kovinastih izdelkov »Eka« namen posilja sledeče pojasnilo:

V naši tovarni je bilo zapošlenih 46 delavcev in delavk. V stavku pa ni stopilo vse delavstvo solidarno, temveč le moski delavci, medtem ko delavke delajo nemotenje naprej.

Stavkujoči profesionalisti in pomožni delavci so imeli sledete mezdne na uro: 1 delavec po Din 12, 1 po 10, 4 po 8, 3 po 7, 1 po 5,50, 2 po 4,70, 6 po 4,50, 1 po 4, mladoločni po Din 3. Delavke delajo po vedeni v akordu in zaslužijo povprečno tečensko Din 210. Samo 4 delavke imajo minimalno plačo od Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Ker so mezze, ki jih plačuje, razmeroma visoke, zlasti pa glede na konkurenco s strani obratov, ki delajo v osrčju in na jugu države z neprimerno nižje plačanimi delavci in pod znatno ugodnejšimi pogoji, kakor obrati v Sloveniji, je moralno podjetje zahtevati po videnju med delavci.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba, da plača podjetje profesionalistom samo po 4 Din. delavkam pa samo po Din 2,80 na uro.

Trditve, da je delo v tvornici naporno in nezdravo, ni stvarno utemeljena. Ravno tako je tendencionalna navedba,

DNEVNE VESTI

— Češkoslovaško odlikovanje. Z redom Bočega leva IV stopnje je odlikovan bivši legijski tajnik našega poslanstva v Pragi dr. Vladimír Ribař.

— Beografski univerzitetni svet grozi. Zadružni nepristanih neredov na beografski univerziti so bile univerzitetne oblasti prisiljene obrniti se na dajočstvo s pozivom, naj opusti svoje razdaljno delo, zlasti pozivane na stavko. Kdor ne bo sledil pozivu univerzitetnega sveta, bo nosil vse zakonske posledice. V skrajnem primeru bo razveljavljen semester na počitnih fakultetih ali sploh na vsei univerziteti.

— Bolniška blagajna, dostopna vsem državnim uradnikom. Včeraj je imela Zdravniška zadruga jugoslovenskega zdravniškega sindikata v Beogradu občini zbor. Največje zanimanje je vladalo za ustanovitev bolniškega fonda za zdravnikov, kjer redne člane in izredne člane so lahko vsi državni uradniki ter uradniki vseh način oficijenih državnih ustavov. Pomen bolniškega fonda za izredne člane je v tem da prevzame fond zavarovanje nezavarovanih članov ob vsaki priljivi.

— Dr. Aljehin v Skoplju. Bivši svečeni županovi prvki dr. Aljehin je bil v petek zvezčet gost švedskega kluba v Skoplju, kjer je priredil similtanki broti 42 žahilom. Dobil je 36 partij izgubil dve, remiziral pa tri.

— Abesinija obljubljena dežela, v soboto zvezčet je predaval v Zagrebu bivši zdravnik absinskega cesarja dr. Aleksander Široković Abesinji. Dvorana Ljudske univerze je bila nabitija polna. Dr. Široković je povedal mnogo zanimivosti o Abesiniji, ki je prava obljubljena dežela. Abesinci žive še vedno na najprimitivnejši načini. Vilice in nož poznajo samo boljši ljudi. Tam dobiš za 10 Din 100 jajc, za 30 Din 20 kokoši za 25 Din pa že kravo. Za nekaj dinarjev dobiš 100 kg banan. Ogromna naravna bohnica leže neizkorisrena in to je glavni vzrok, da boče Italija zavoevati to bogato deželo.

— 12 dni na južnem Jadranu. Centralna ribarska zadrugad v Splitu priredi tudi letos 12dnevno ribarsko turistično vožnjo po južnem Jadranu in sicer letos z moderno opremljenim parnikom imajo Strossmayer. Udeleženci si bodo ogledali tudi takša letovišča, ki s parnikom redno proge niso dosegli. Parnik krene iz Splita in ustavi se v Trogiru, Jelsi, Bolu, Hvaru, Visu, Komiži, Lopudu, Gružu, Dubrovniku, Cavtatu, Boki Kotorski, Budvi, Korčuli, Makarski, Omišu itd. Prva vožnja se prične 15. maja, potem pa vsakih 12 dn.

KINO SLOGA, tel. 27-30
Sam danes in jutri! 2 dñi torje bo
pela

MARTA EGGERTH
v prekrasnem in izredno zabavnem
filmu dunajskega sejza, prjetnega
humorja in petja

Njen največji uspeh
(Tereza Krones)

Ne zamudite! Ob 16., 19.15 in 21.15!

— Vprašanje pravne veljave diplome do pisne šole političnega instituta v Parizu (Institut polytechnique de Paris par correspondance) je definitivno rešeno v odlokom ministra prospekt P. št. 3305 z dat. 15. februarja t.l., in sicer na podlagi glavnega pravnega sveta z 2146. rednega sestanka z dne 17. januarja t.l. Po tem načelno važavnemu odloku pravnega ministra se diplomi imenovane dopisne šole ne morejo priznati nobena pravna veljava niti se s to diplomu ne morejo pridobivati kakšne koli šolske kvalifikacije po zakonu o uradnikih. S tem so odkazane na pravo mesto vse ljudje mnogih neponujenih, ki so sledili prizrani reklami za vpis v imenovano dopisno šolo. Udrženje jugoslovenskih inženirjev in arhitektov — sekcija Ljubljana.

— Anketa o položaju monopolskih delavcev. V Beogradu je bila te dni anketa o položaju monopolskih delavcev v naši državi. Anketi so prisostvovali delegati državne markarne, tobačnih tovarn, tolačnih stanje in solarnih. Anketa je pokazala, da imajo monopolski delavci naravnost sramotne meze, saj služijo nekateri samo 5 din dnevno. Mnogi niti za boro preživljajo ne zaslujijo. Osulek novega pravilnika o plačah monopolskih delavcev pa priča, da poslabšanje kafit plače naj bi se ponovno nizilje zlasti pri kvalifikiranih delavcih. Delegati monopolskoga delavstva so odočno nastopili proti novemu pravilniku. Anketa je prisostvoval noben zastopnik monopolskih uprave.

— Izprememba rodbinskega imena. Bančka uprava dravskih banovin je dovolila Josipu Ježabini pristojnemu v občini Rudnik izpremembo rodbinskega imena Ježabin v Jelacinc.

— Delo dobe. Borza dela v Ljubljani sprejme lajok strojnego kovača za tovarno, podkovača, pekovskega pomočnika, bandožista, lončarja, sobosilkskega vajenca.

— Vožna olajšava. Zvezec za tiski promet v Sloveniji sporoča sledoč prometno vest: Odobrena je polovična vozovna po naših železnicah udeležencem glavnih skupščin v konferenci Jugoslov hotelirskega saveza v Zagrebu ob 24. do 2. aprila. Popust velja od 20. do 30. aprila.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno, čez dan topleje vreme. Včeraj je deževalo v Beogradu, Sarajevu in Splitu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 16. v Ljubljani in Zagrebu 14. v Mariboru, Rogaski Slatini in Beogradu 12, v Sarajevu in Skopiju 11. Davi je kazal barometer v Ljubljani 702.5 temperature je precej resno.

— Z nožem pod srečo. Snoči so v bolnico pripeljali hudo ranjene mladega gorenjskega fanta. 26letni Ivan Anderle je bil včeraj v neki gostilni in ko jo je zapustil, so ga napadli fantje ter ga z noži tako odleli, da je nezavesten obležal. Anderle je dobil neveran sunek pod srečo, več sunkov med rebra in po telesu. Niegovo stanje je precej resno.

— V smrt zaradi bede. V Zagrebu se je zastupila lastnica mlekarne Gracia Weiss. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je pa včeraj ponoti umrla. V smrt je šla, ker zadnje čase ni imela skoraj nobenega zasluga.

— Zastonj se je peljal iz Ljubljane do Sofije. Organi bolgarske obmeine policeje so nasli službo v vagonu II. razreda skrite ga mladeniča namenjene v Carigrad iz kazačo se je, da gre za Ivana Fajferja iz Senčurja. Fant je izjavil bolgarskim oblastem, da je bil namenjen v Carigrad, kjer

je upal dobiti zapolitev. Srčno je prispev iz Ljubljane do Sofije, ne da bi bil kaj plačal za vožnjo. Izročili so ga sovjetski policiji, ker mu niso verjeli, kar je pravil o svojem izletu.

Iz Ljubljane

lj. Vljudna poštnja gledališča upravlja. Abonentni reda »Cetrtek« si dovoljujemo vljudno opozoriti gledališča upravo, da se čutimo v poslednjih časih z izbiro in doletijo predstav močno zapostavljene. Tako smo imeli n pr. zadnjo opero nekako pred 6 tedni (Saloma) in od takrat naprej samo dramo ali opereto. Izmed teh velikih opernih novitet »Katarina Izmajlova« in »Kavalir z rožot nismat imeli še nobene, dočim je imel red »Sreda« že obe predstavi in je uprava dodelila predstavo »Kavalir z rožot red«. Sreda, ko red »Cetrtek« še niti ni imel »Katarine Izmajlove«. Sicer vemo, da tako zapostavljanje ni nemerno in da vplivajo na dodelitev predstav tudi druga dejstva kakor n. pr. nenadna obolenja, vendar bi bili hvaležni gledališki upravi, če bi vrstni red predstav tako uredila, da se menjajo po možnosti operne, dramске in operete predstave čim bolj enakomerno in se ne bi zgodilo, da v času premiere operne novitet »Lucia di Lammermoor« naš red ni imel niti ene izmed prejšnjih dveh opernih novitet. Abonentni reda »Cetrtek«.

LJUBITELJI LEPEGA PETJA! Danes imate poslednjo priliko slišati najboljšo svetovno pevko v njem najnovjejem filmu

Grace Moore KINO UNION
TELEFON: 22-21
DANES NEPREKLICNO POSLEDNJIČ OB 16., 19.15 in 21.15 UR!

lj. Tolažba za pokvarjene velikonočne praznike je bila včerajšnja nedelja. Mnogi so se hoteli odškodovali včeraj, ker niso mogli napraviti izdelov ob praznikih, zato je bila včerajšnja nedelja prevesem izležniška. Vendar se je tudi nekajko pozna, da so neščani o veliki noči prekoračili proračun. Zato je postal marsikdo doma. Mnogi pa tudi niso zaupali vremenu, zlasti, ker so imeli še preveč v živem spominu slabe skušnje z vremenom o veliki noči. Včeraj je bilo na hribih tudi na okoliških, precej mirzlo, ker se je zaradi dežja zelo sluhilo in ker je bila marsikde zaradi snežna nedelja ker v dežju v dvojnem pomenu besede.

lj. Zadnja pot Joška Grilec. Sreda najlepšega pondeljnega dne je nastopil trgovski sotrudnik trdke Mayer g. Joško Grilec svojo zadnjo pot. Včeraj opoldne so se od njega še poslovili tovarši pevci od Ljubljanskega Zvona ki so morali na večerni koncert v Novo mesto. Zapeli so mu žalstinko »Gozdič ne želi zelen in mu požalil h kralj krasen venec. Ob 16 pa se je vršil izpred marmušnice na Vidovdanski cesti, kjer pogreb, ki se ga je udeležila velika inovacija pokončnih prijateljev in znancev, na zadnji poti so ga pa poleg užaljenih »vojnovih spretnih tudi nameščeni trdki s sefom g. Antonjem Pevec Ljubljanskega Zvona, Glasbeni Matice Sloge, Slaveni Krakevčič-Tinov in drugi so pri imetruščini zapesti Pevec »Spomadi vse se veselje, v cerkvi Jelenovo, »Ušli na Gospoda in ob grobu Preljepovo »Polagan toži. V imenu Zvonarjev se je nato v temi besedah poslovil po pokopu in Joso Plete sek.

lj. Drevi ob 20. uri je v Filharmonični dvorani III. simfonični koncert pomnoževanje. Radio-o-kestra Ze salu Beethovnu VI pastoralna simfonija je vredna največjega obiska. Pelje lega igra prot Karlo Rupel Mozartov IV. violinistični koncert in prav nočno nočnojšenje programa je Myslivečko-viševna simfonija v aduru Dirigira D. M. Sijenca, izvaja pomnoževanje radio-orkester v celotni zasedbi. Sedeži po 10. stoščki po 5 Din v knjižarni Glasbeni Matice.

lj. Od 16. aprila dalje so na poti po Jugoslaviji pevci slavnega češkega zboru Smetana iz Plzna Obiskali so že mesta Šempeter, Novi Sad, Beograd, Kragujevac, Vinkovce in Zagreb. V Ljubljano pride v torek, dne 21. tm. in koncertira tu v Filharmonični dvorani v sredo 22. tm. ob 20. uri. Načeljni dan in v četrtek je njihov koncert v Kranju, v petek pa v Mariboru, od koder se vrnejo v svoj domovino. Bratske sestre bomo iskreno pozdravili ob njihovem prihodu v našem mestu, opozarjam pa na njihov koncert v sredo v Filharmonični dvorani. Predprodaja v Matični knjižarni.

lj. Ajdejna simfunka še 29. aprila. Ljubljanski sanisti so danes prejeli brzojavko, da dr. Aljehin se ne bo jutri v Ljubljano, ker se ni zaključil turneje po drugih krajih in se bo zredko napovedovala simfunka proti ljubljanskim žalostim vršila sele prihodno sreda 29. tm.

lj. Kje pokopava Ljubljana mrhovino. Mrhovina se pokopava v Ljubljani na zemljišču mestnega konča v Mestnem logu, v neposredni bližini Ceste na Loko. V najbljži okolici tega zivališča pokopalnice se grade nove vile in hiše, katerih stanovaleci se pritožujejo čez smrad, ki se širi od njega in ki bo še bujši v poletnih mesecih. Lani je pričel mestni končaj pokopati mrhovino na zemljišču, ki je bolj oddaljeno od človeških bivališč, vendar še ne dovolj. Zemljišče pa je radi visoke talone vode in več ali manj ilovnatega sveta za to svrhu itak neprimereno. Drugega primerenega prostora doslej končaj ni dobil na razpolago. Da se ta higijenski nedostatki odpravi, je bilo že sklenjeno, da se zgradi krematorij za mrhovino, a so ti načrti menda propadli. Verjetno je, da se bo v doglednem času skupno s projektirano zgradbo veterinarsko-higijenskega zavoda in izolirnice za bolno živilo vendarle posrečili zgraditi tudi krematorij za mrhovino.

lj. Društvo izloženih aranžerjev dravsko banovine v Ljubljani naproša, da se vse informacije in dopise odslej adresira na tajništvo: Višnjar Slavko Ljubljana, Mestni trg 22.

lj. Prekrasne nove preproge so prispevale stalni razstavi spiltske kr. banovinske poslovnice, Frančiškanska 4.

Stof za moško oblico s podlogo

Din
Komanditna družba **390.-**
Manufaktura' **490.-**
Beethovnova ulica 14 **590.-**

Iz Maribora

— Mali harmonikarji zopet v Maričoru. V soboto so se vrnili v Maribor mali harmonikarji »Harmonije«, ki jih vodi neumorni mladinojub g. Vilko Sušteršič, s turneje po Jugoslaviji. Njihov namen je bil spoznavanje lepote naše domovine in prikazati našemu divju čar jugoslovenske narodne pesmi ter končno pokazati, kaj znajo naši mali Mariborčani ki so skoraj manjši kot harmonika v ilustracijo velikih uspehov, ki so jih željali harmonikarji, navajamo poročilo, objavljeno v petrogradski »Banatski pošti«: Mali harmonikarji priredili su v Petrogradi

Elitski kino Maties — Tel. 21-24
Danes ob 4. uri SMER, SALA IN GROHOT KOT SE NIKDAR
VLASTA BURIAN — THEO LINGEN

v sijajni komediji

LAŽNI VITEZ

Znano brzo lokalno prognoziralo. Rab vožita izmenoma parnika »Triglav« in »Topolat. Parnik odhaja dnevno od Sušaka ob 14. in pride na Rab ob 20. Na Rab se prispe tudi s počasnejšim parnikom »Senči« ali »Starčevič« z odhodom ob 8.30 iz Sušaka. Na Aleksandrovo vozi parnik »Slavija« vsak dan ob 14. Turistična proga po Sušaku — Kotor in nazaj po opravi v 6 dneh udobni parnik »Kosovo«. Na tej proggi veljajo pašvalne karte, katerih se največ poslužujejo turisti, kateri si hočejo v 1 tednu ogledati vse našo obala. Zato je ta proga za turiste posebno priljubljena. V kratkem bomo objavili tudi vozni red Dubrovačke Plovobe.

Iz Zagorja

— Socialne vesti. Kuhinja za brezposlene, kjer je spočetka dobivalo hrano 216, proti koncu pa samo še 60 brezposelnih, je bila s torkom 14. t. m. ukinjena, ker ni več sredstev. Večja gruta prizadetih se je napotila pred občino, kjer so dobili izjavo, da kuhinja ne more več obstojati pa pa bodo ponovno izvrzene potrebe intervencije, da bo dobilo delo na cestah. Podpora ministristva v znesku 5000 Din za zimsko pomoč je bila razdeljena na 210 oseb v zneskih od 20-50 Din. V kratkem prispe tudi vagon bele moke, ki bo bodo razdelili med najpotrebnje. Cene mesa, ki so jih nameravali mesarski zveznički, so radi intervencije sreskega načelstva ostale nespremenjene, kar beležimo z zadoščenjem.

— Predavanje o ekspediciji v morske globine, ki ga je imel v sredo predavatelj ZKD dr. L. Kuščer, je privabilo v solosko dvorano izredno mnogo poslušalcev, ki so zanimanjem sledili zivahnim besedam simpatičnega predavatelja in lepim slikam iz morskih globin. Opaziramo javnost, da se bo drugi del tega predavanja vršil prihodno sredko ob 20. uri. To pot bo predavatelj pokazal še posebno pestro vrsto barvanih slik in povedal še marsikaj zanimivosti v poučnega.

— Zasavski volčin, redka vrelka ki pravzdaj najbolj bujno cvete nad savsko sotesko, je rastlina, ki je strogo zaščitena in bi je ne smej nihče trcati, najmanj pa ruvati s korenino vred. Klijan temu se najde še mnogo nepotušnih ljudi, ki jo trcajo, rujejo in odražajo v celih šopih, da celo v jerskih. Tako bo kmalu uničena redkost našega Zasavia. Prosimo občinstvo, da se usmiljajo cvetja in pokažejo pravoučnost, sicer bo moral resno razmisljati o tem, da se zavoljijo.

— Otvoritev kadnih kopeli. V kopališču »Neptun« bodo odsej vsek petek v sobotu na razpolago tople kadne kopeli. Sicer je to že malo pozno, saj smo preko cele zime moledovali, naj bi kopalska družba upoštevala naše težnje in potrebe, vendar moramo ta ukrep kopališke uprave tudi sedaj toplo pozdraviti.

— Zavrsna razsvetljiva v Kamniku. Kamnik se že marljivo pripravlja na novo tujko sezono. Na vse strani se že odpolne propagandne brošure, ki opisujejo v besedi in slikah lepote in romantičnost mesta. Te trditve veljajo sicer za Kamnik podnevi, nikar pa se to ne more trdit ponoči, kajti

486 milijonov dolga na novih hišah

Prvi redni občni zbor Društva posestnikov novih hiš

Ljubljana, 20. aprila.

Prvi redni občni zbor Društva hišnih posestnikov novih hiš, ki je bil včeraj v Univerzitetu, je pokazal izredno značilno gospodarsko sliko hišnih posestnikov pri nas ter o odnosih hišnih posestnikov do splošnega gospodarstva. Občni zbor je pa bil zanimiv tudi zato, ker je osvetil razmerje hišnih posestnikov novih hiš do posestnikov starih hiš, ki so organizirani v Prvem društvu hišnih posestnikov v Ljubljani. Že ustanovitev novega društva je zbudila lani precej zanimanja in njen odmrem smo slišali letos tudi na občnem zboru Prvega društva hišnih posestnikov. Udeležba na včerajnjem občnem zboru je bila lepa.

Predsednik F. Lužar je v svojem poročilu naglašal, da društvo ne obstaja niti še leta dini, saj so bila pravila potrjena že 3.7. lani. Mnogo dela je pa opravil pred ustanovitvijo društva akcijski odbor, ki je deloval že pred letom. Društvo se je v primeru s časom svojega obstoja hitro razmahnilo ter šteje zdaj že okrog 500 članov, ki jih je nad polovico (304) v Ljubljani. Ustanovljene so tudi že tri podružnice, članstvo pa zastopa že skoraj vse večje kraje. Ti društveni uspehi zasluzijo tem večjo pozornost, če upoštevamo, da se je moralo društvo boriti z velikimi začetnimi težavami. Društvo je povsem gospodarsko in je bilo ustanovljeno iz nujne potrebe, da ščiti interese posestnikov novih hiš predvsem da razbremeniti dolžnike. V Ljubljani znašajo dolgorihi hišnih posestnikov novih hiš skoraj pol milijarde, in sicer 486 milijonov din. Zadolženi hišni posestniki so v silnih stiskih povsem nezaščiteni proti denarnim zavodom. Največje zlo je v tem, da je obrestna mera previšoka. Iz predsedniškega poročila lahko sklepamo, da se je novo društvo ustanovilo predvsem zato, ker posestniki novih društva niso zaupali staremu društvu, da se bori dovolj odločno za znižanje obrestne mere in za razbremenitev zadolženih posestnikov.

Tajnik Lukež je utemeljeval ustanovitev društva obširneje in dokazoval da so jih vodili pri ustanovitvi kakor tudi v društvu samem plemeniti nameni ter da so delovali v zavesti, da smo majhen narod ki je potreben gospodarske osamosvojitev. Ustanovitev društva je bila silno težka, delo za interes posestnikov novih hiš pa še tem težje, ker so se moralni boriti proti predsedniku, da si posestniki predvsem žrtve spekulacije, da so zdali zato, ker so spekulirali. Tajnik je dokazoval, da ni bila spekulacija, če so si gradili domove s slabim denarjem. A četudi dopustimo, da so bili spekulanti, je treba upoštevati, da so ustvarili mnogo koristne, ublažili stanovanjsko krizo ter dvignili življenjski standard. Novo društvo ni nasprotnik starega ter želi z njim sodelovati, ločili so se pa od njega, ker se ni dovolj zavzemalo za njihove interese in je bilo obremenitev novih hiš čedala večja. Staro društvo ni nikdar povabilo novega na pogajanje o sporazumu in se je menda pogajalo samo s posamezanimi člani, da bi se vrnil pod njegovo okrilje. Najbolj zanimivo je tajniško poročilo v tem delu, ko govori o potrebi sporazuma med gospodarji in najemnikovi. Tajnik je naglašal, da imajo hišni posestniki tudi razumevanje za težnje najemnikov, kar se je pokazalo zlasti v hišnem redu, ki ga je izdelo društvo za svoje članstvo. Društvo je bilo zelo delavno v svojem prvem letu. Imelo je 20 sej, priredile je zborovanje, interveniralo je na neštetičnih pristojnih mestih pošiljalo resolucije in deputacije. Predsednik je zastopal interese lastnikov novih hiš v občinskem svetu. (Medkljici, zakaj je glasoval za proračun, nemir?) Tajnik je zagovarjal postopanje predsednika v občinskem svetu in zagovarjal se je tudi sam predsednik, češ da je gospodarski položaj občine takšen, saj so celo županu zarubili avtomobil, da je občinski svet moral glasovati za povisani proračun.

Zanimivo je bilo blagajniško poročilo, ki ga je podal J. Kos, ker je blagajnik poročal posebej o skupnem denarnem poslovanju in posebej o blagajniškem. Po blagajnikovem poslovanju je bilo 4780 dohodkov in 4670 izdatkov, torej 110 Din prebitka, docim znašajo skupni dohodki 5618 Din, iz-

datki pa 6211, kar pomeni, da je 593 Din primanjkljaj.

V debati o poročilih so se oglašali tudi kritiki, vendar ti opozicija še ni nastopila strinjanje. Nemir se je pa cedalj bolj stopnjeval, ko so zborovalci prehajali brez reda od točke do točke dnevnega reda. Nekateri so zahtevali predlog za razrešnico in ko je odbor dobil absolutorij soglasno so bili drugi mnenja, da stari odbor ne more več voditi občnega zborna in da se morajo začeti takoj volitve. toda medtem so zopet drugi podajali predloge za znižanje članarine. Ko

je pa prišlo do volitev, se dolgo niso mogli sporazumi, katera lista je prva, ker sta bili predloženi dve liste, in sicer starega odbora in opozicije. Končno so se sporazumi za tajno glasovanje in da prevzame predsedstvo občnega zborna dr. Kodre. Glasovali so po listih in je bilo oddano 61 glasov. Prva lista (opozicija) je dobila 33 glasov, druga odborova pa 28. Izvoljeni so bili naslednji člani, razdeljeni na posamezne mestne okraje: M. Terčelj, A. Zupan, M. Weber, V. Vidmar in J. Kos kot odborniki; namestniki: V. Vrejnak, A. Martinšček in Apolonija Setina; pregledovalci: Fr. Žirovnik, H. Lobe in I. Lupša; predsednik nadzornega odbora Iv. Brincelj. Po volitvah je prevzel vodstvo občnega zborna J. Kos. Sprejet je bil predlog za znižanje pristopnine v članarini. Pri slučajnostih je predsednik napovedal, da bo društvo kmalu priredilo zborovanje, nakar je zaključil občni zbor.

Puščava Sahara se širi že skozi 300 let in sicer vsako leto povprečno za en kilometer proti jugu

Francoske kolonialne oblasti v zapadni Afriki stope pred težkim problemom. Sahara je pokopala v svojem pesku že mnogo rodotvornih in gosto naseljenih krajev. Poročila iz francoskih kolonij pravijo, da je Sahara zopet nastopila svoj zmagoviti pohod proti pogozdovi in obdelani zemlji. Morje njenega peska se vedno bolj razšira in pokriva rodotvorno zemljo. Statični podatki angleških oblasti v angleški Nigériji potrjujejo obenem z domaćim prebivalstvom, da se širi; peščena puščava najmanj skozi 300 let in sicer vsak leto približno za en kilometar proti jugu.

Načelnik gozdarske službe na obrežju Aubreville je predaval nedavno na kolonialni znanstveni akademiji v Pariziju o problemu Sahare. V obširnem predavanju je opozoril na veliko nevarnost v vsem obsegu, opisal je vse podrobnosti in posledice ter končno izjavil, da je že zadnji čas misli resno na zajezitev puščave. Uprava obrežja Aubreville je storila že vse možno, da zajezji puščavski pesek. Med drugim podpira sistematično ustavljajočo plantajo in pogozdite golijčev, da se tako zadrži voda, da bi se zetulja povsem ne izsušila. Gozdovi zadrži namreč največ vode in vlage. Računajo tudi z umetnim namakanjem. Žal so prva desetletja na tem ozemlju mnogo grešili, ker so izsekali prostrane gozdove. Zdaj morajo golijčeve pogozdovati z drevjem, ki daje dra-

gocen les. Dohodki izvoza tega lesa krijejo že zdaj večino proračuna te francoške kolonije.

Dragače postopajo v sosedni severozahodni Nigeriji. Ta dolgo zanemarjena kolonija je izredno bogata na naravnih zalogah. Tu je mnogo zeleza, premoga, soli in celo zlata. Sela zadnjih leta so začeli to naravno bogastvo v večjem obsegu izkoristiti. Nedavno je bil poklican v to kolonijo eden najboljših francoskih strokovnjakov v premogovni industriji Giulia Laume Dahm. Na drugi strani pa kopanje premoga zopet skoduje dotočnemu kraju, kajti pri tem se uniči mnogo gozdov, ki jih je treba umetno obnoviti. Ustanavlja jo se tudi plantaže riža, koruze, kakave, kave, bombaž itd.

Francoska vlada je nedavno predlagala društvu narodov, naj bi se naselil v koloniji Nigera vsa del v Franciji živečih političnih emigrantov. Pogoji za naseljevanje v velikem obsegu so zelo ugodni, ker je podnebje v Nigeriji zdravo, dejelja se bogata na naravnih zalogah. Toda to je vprašanje demarja, ker si brez njega večje kolonizacije ni mogoče misliti. Zatrat so promete zvezze se preslabе. Čimbo pa podaljšana železniška proga iz Dakara do Saya in do Niamee, na drugi strani pa bo podaljšana proga Sopoto vezala ozemlje z južnim obrežjem, zavzame francosko Nigero važno mesto v svetovnem gospodarstvu.

200 letnica smrti princa Evgena

Danes je minulo 200 let, odkar je umrl slavni vojskoved in zmagovalec nad Turki, princ Evgen Savojski grof de Soissons. Po njegovih žilih se je pretakala kri francoskega kraljevskega rodu Bourbonov. Prince Evgen je kazal veliko zanimanje za znanost in literaturo. Sam se je podpisoval italijansko, francosko in nemško in markizu de Prie, pozneje pa tudi avstrijskemu cesarju Karlu VI. je utemeljil to takole: »Podpisujem se tako, da dokažem, da imam trojno sreco. Sreca Vlaha proti sovražnikom, sreca Nemca proti prijateljem in sreca Francov za svojemu kralju. Italiji se mormažihalati za svoje življenje. Nemčiji za svojo sreco. Franciji pa za svojo slavo.«

Prince Evgen je umrl kot samec, ni pa bil sovražnik ženskega spola, kakor je razvidno iz korespondence vojvodine Orleanske. Znan je tudi njegov izrek: »Tistem, ki ni pokazal nobenega poguma v ljubezni, bi kot potvinku ne zaupal niti sto mož.« Prince Evgen spada med največje vojskovede konjenice. Njegova osebnost igra važno vlogo v tradicijah konjenice vseh evropskih armad, posebno francoske, italijanske in hibške avstro-ogrške. Ni pa umrl na konju, kakor pravi jazdec temveč v spanju v noči od 20. na 21. aprila 1736. star 73 let. Za njegovo krsto so stopali na Dunaju poslani in generaliteta tujih držav ter 14 podmaršalov. Cesar Karel VI. ga je spremi na zadnji poti do cerkve Sv. Stefana, kjer je

Tragičen konec šolskega izleta

V Freiburg je prispeval v četrtek na šolski zlet 27 angleških dijakov v starosti od 12 do 18 let. V petek zjutraj so odšli na izlet v gore Namenenju so bili v dijaku zavetišče Todtnauberg v Schwarzwaldu. V gosti meglji in poznem v snežnem meteu so pa zašli in zgrešili pot, tako da so vedeni tavalji po gorah v silnem snežnem meteu in občutnem mrazu. Šele pozno zvečer so slišali kmetje v vasi Hofgrund kljice na pomoč in s samimi so odhiteli v gore. Vse premražene angleške dijake so prepečljali v vas, toda štirje so bili tako izcrpani, da so kmalu umrli. Dva težko bolna so prepečljali na freibursko kliniko, kjer je v sobotu eden umrl. Ostali 21 dijakov s profesorji je ostalo v Hofgrundu, da se opomorejo. Nesreča je tem bolj tragična, ker so dijaki ves čas bolidili bližu dveh hotelov, ki ju v snežnem metetu niso opazili.

Iz Kassala poročajo, da je zapadlo v okoli mnogo snega, tako da so moralni po nekaterih krajih železniške proge očistiti s plugi. Skoraj vsi vlaki so imeli zaradi snežnih zametov in silnih metežev zamudne, na cestah je pa promet sploh zastal.

bili zaprli in mi dali kos črnega kruha in vrč smrdljive vode!

Kako naj opišem grozne trenutke, ki sem jih preživel v temni, tesni kajuti,

da ne bi vedela, kaj me čaka. Strašnješa je taka negotova bodočnost od moriča, ki ga vidi pred seboj zločinec in ki mu oznamenje bližajoči se konec.

Tako so počasi minili trije dolgi dnevi, ko me je jela ponoči dušiti nezmošna vročina. Že delo, da se bom zadržala v temni, zato holi kajuti. Dolgo sem lovila sapo, končno sem pa omagala in se zgrudila. Ne vem, kako dolgo sem bila onesvesčena. Zdramilam sem se šele, ko je začelo grineti in kiti kakor iz škafeta, ko so jeli butati ob ladjo visoki valovi.

Kar se je močno zablisko in treščilo, da so moči tirani kriknili od groze in jeli tih moči. Začela sem tamati in takoti sta prihitala dva, odpela vrata in mi dala požirek močnega žganja in nekaj sveže hrane. Bala sem se, da bodo sili vame, toda zadovoljili so se s tem, da so me oropali svobode kakor jim je bilo naročeno.

Ko se je vihar polegel, so mornarji znova podvajali. Kmalu so pa opazili, da leže njihova stara ladja naraven in da že teče v nio voda. Posvetovali so se in sklenili odpeljati se s čolnom.

mene pa prepustiti bridki usodi. Kaj bi oklevati, so dejali, mar niso dobili že vnaprej bogatega plačila in mar svoje oblube niso izpolnili? Ali naj postavimo svojo svobodo na kocko zaradi te Francuzinje, ki bo brez nas gotovo kmalu na onem svetu?

Brez najnajmogočega usmiljenja so stobili, kar je bilo sklenjeno. Pustili so mi nekaj hrane, potem so pa brž poskakali v čoln in odveslali.

Sama, brez pomoči, sredi morja videč,

kako se voda v ladji neprestano dviga,

sem hotela napraviti konec svojemu tropljenju in skočiti v valove. Ljubezen do življenja me je odvrnila od tega koraka in me napotila, da sem obesila na jambor znamenje, da je ladja v nevarnosti. To je bila moja zadnja nado. Strgala sem z vratu velik šal iz belega musolina in vzel iz las nekaj okrasnih trakov, s katerimi sem hotela privezati svojo zastavo.

Nevarno in zelo težko je bilo obesiti

to vihajočo zasilno zastavo tako, da bi

se videla že od daleč. Najprej sem skušala plezati po pleteni lestvici, potem sem pa se privezala okrog pasu tenko vrvi in kakor sem pač vedela in znala, sem se oprijemala s slabotnimi, za taku težko delo mnogo prenežnimi rokami debelih vrvi. Končno se mi je posrečilo

je priprati zastavo na jambor. V glavi se mi je vrtele, tako sem bila visoko privzeta na vrvi, ki sem jo pri plezjanju vlekla z nogami za seboj.

Kri mi zastaja v žilah, srce mi utripa močnejše in vsa se še tresem pri spominu na one strašne trenutke. Končno sem se spustila nazaj s krvavečimi rokami in odigrnjeno kožo po vsem telusu. Legla sem na krov in kmalu trdno zaspala.

Ko sem se končno zbudila, se mi je

je zahotel jesti. Priznam, da mi je težka jed, ki so mi pustili mornarji, imenito teknika in da je osvežila moje moči. Ko sem si toliko opomogla, da sem mogla stati na nogah, sem se malo razgledala po ladji in opazila, da je polna vode in da se počasi potaplja.

Vsa obupana sem zagledala ribiški čoln, ki se je naglo bližal pod prtiškom jader in vesel. Proseče sem izglednila roke proti usmiljenim ljudem. Opazili so me in mi prihitali na pomoč, dva moška in ena ženska. Prislonili so dolgo debelo desko na ladjo, mi vrgli vrvi in mi zaključili: Privežete si vrvi okrog pasu, oviti je okrog deske in spustite se v čoln! To sem takoj storila. Bi je pa tudi že skrajni čas. Kmalu smo videli, kako se ladja potopila.

Ti dobri ljudi so se zelo zavzeli zame in me tolažili kakor so pač znali.

vje dobilo tekmo s 3:0 p. f. Odigrana je bila samo trening tekma med mladincema SK Celja in SK Jugoslavije, ki je nastopila z nekaterimi neverificiranimi igralci. Mladina SK Celja je zmagała v razmerju 3:2 (2:1).

— Združenje kovačev v Celju je v nedeljo na rednem občnem zboru v hotelu »Post« izvolile dosedanje odbor s predsednikom s. Francem Koširjem.

Ottorino Respighi umrl

V soboto zjutraj je umrl v Rimu slavni skladatelj Ottorino Respighi. Od leta 1923 je bil ravnatelj kraljevskega konzervatorija v Rimu, leta 1925 je pa to mesto odložil in se posvetil izključno skladateljstvu. Bil je eden najpomembnejših sodobnih italijanskih skladateljev. Rojen je bil 9. julija 1879 v Bolonji, kjer je dovršil glasbeni licenčni, potem se je na napotil po svetu, da bi izpolnil svoje študije. Studiral je v Petrigradu pri Rimskem Korsakovem in v Berlinu pri Maxu Bruchu. Temeljito se je seznanil tudi s francosko glasbo.

Vpliv teh šol se pozna tudi njegovim skladbam zlasti komornimi. V njegovih skladateljskih periodih se pojavlja vpliv francoskega impresionizma in pestre straussovske eksprese. Respighi je pa znal dati tem vplivom italijansko obliko in poseben pečat, kar vidimo zlasti na mojstrskih partiturah